

Васьківська М.О.,
студентка групи ПО-3
Державний університет «Житомирська політехніка»
Науковий керівник: Литвинчук О.В.,
к. філос. н., доцент
кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту
Державний університет «Житомирська політехніка»
м. Житомир

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ ТА СТРАТЕГІЧНІ СФЕРИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТ.

Національна безпека є ключовою умовою існування та розвитку сучасної держави. У ХХІ столітті світ зіткнувся з новими викликами, які значно змінили традиційні уявлення про безпеку. Трансформації глобального порядку, зростання гібридних загроз, кібертероризм, кліматичні зміни, пандемії, економічна нестабільність та збройні конфлікти висувають перед Україною нові вимоги до гарантування безпеки.

У таких умовах стратегічне управління національною безпекою потребує комплексного підходу, що включає політичну, економічну, екологічну, інформаційну, військову та інші стратегічні сфери. Від їх ефективної взаємодії залежить здатність держави протистояти зовнішнім та внутрішнім загрозам, забезпечувати стабільність і захищати права своїх громадян.

Метою нашої наукової розвідки є дослідження сучасного стану національної безпеки України в умовах воєнного стану.

Варто розпочати зі стратегічних напрямів гарантування безпеки:

1. Військова безпека: розвиток і модернізація ЗСУ, удосконалення систем оборони та міжнародна співпраця з НАТО і ЄС.
2. Інформаційна безпека – боротьба з дезінформацією, посилення кіберзахисту та забезпечення цифрового суверенітету.
3. Соціальна та екологічна безпека – зміцнення систем охорони здоров'я, впровадження екологічних стандартів та забезпечення рівного доступу та соціальних благ.

4. Економічна безпека – зменшення залежності від імпорту енергоресурсів, боротьба з корупцією та підтримка критичної інфраструктури [3].

Законодавче та організаційне забезпечення формують закони України, зокрема «Про національну безпеку України», що регулює діяльність державних органів у галузі безпеки, включаючи Міністерство оборони, СБУ, Національну поліцію та інші організації, що відповідають за захист держави та громадян [2, с. 11].

Необхідною є міжнародна підтримка. Ефективна реалізація стратегії можлива лише за умови розширення співпраці з міжнародними партнерами, включно з провадженням санкційного та військово-технічного співробітництва [1, с. 10].

Отже, Національна безпека України в умовах сучасних викликів залежить від узгодженої роботи у ключових сферах: військовій, інформаційній, економічній та соціальній. Гібридні загрози, інформаційні атаки та глобальні кризи вимагають адаптивних стратегій і посилення міжнародної співпраці. Комплексний підхід, що базується на модернізації оборони, кіберзахисті та стійкій економіці, є основою для збереження суверенітету та розвитку України в XXI столітті.

Список використаних джерел:

1. Ліпкан В.А., Ліпкан О.С., Яковенко О.О. Національна і міжнародна безпека в визначеннях та поняттях. Київ : Текст, 2006. 256 с.

2. Мамай О. М. Національна безпека в умовах війни, післявоєнної відбудови та глобальних викликів XXI століття. *Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, 7-8 грудня 2023 року*, С. 11–25.

3. Національна безпека України. *Вікіпедія*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення: 09.12.2024)